

Meyemé asu kalate bisulan

NGONE TANE 3-9

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 27-29

“Jeñe’e na ô vu Yéhôva, sa’ale fulu ôbangam”

w13 15/6 af. 10 ab. 14

Liti’i na wo semé mefulu me Yéhôva

¹⁴ Bengo be binga betan ba zu yene Moïse, be ne bone ya ésaá wua, éyoñ éte ba jô nye na: “Amu jé jôé tate ja ye vase nda bôte jé été amu a nji bi mona fam? Va’a bia jôme zañe bobenyañe ya ésaá wongan.” Ye Moïse a nga falé be a jô na: ‘Teké’é! Sa ke nde atiñ da jô nalé’? Momo, Bible a jô na “a nga kee ajô dabe be Yéhôva.” (Nb. 27:2-5) Nde Yéhôva a nga bo aya? A nga jô Moïse na: “Bengo be Tselophchad ba bele. Wo ye fo’o ve be jôme jap é bo ngabe zañe bobenyañe ya ésaá wop, a kôme fe na ngabe si ya ésaá wop é ke be be.” Ve Yéhôva a nji su’u valé. A nga bo na jam ete e bo mfefé atiñ Israël. A nga jô Moïse na: “Nge môt a wu teke mona fam, wônaa mia ye ve ngo jé ngabe si jé.” (Nb. 27:6-8; Jos. 17:1-6) Ataté môs ôte, atiñ e mbe e kama’ane binga bese ba tebe été bone be Tselophchad.

w13 15/6 af. 11 ab. 15

Liti’i na wo semé mefulu me Yéhôva

¹⁵ Za avale mbamba ntyi’ane di! Yéhôva a nga semé éjjine bingôngole bi binga bite, fo’o ve ane a mbe a bo’o a bone b’Israël bese bevok. (Bs. 68:5) Ane ô vaa nkañete ôte, abui minkañete afe ya Bible da kôme ngôné nya ajôô nyi: Yéhôva a nji ve’ele bo ôbangam.—1 Sa. 16:1-13; Mam 10:30-35, 44-48.

w13 15/6 af. 11 ab. 16

Liti’i na wo semé mefulu me Yéhôva

¹⁶ Aval avé bi ne vu Yéhôva? Avale bia te yen, mam mebaé mme me ne volô na bi yem nge bi nji bo ôbangam. Môt a nji bi *nsisim* ôbangam a nyoñe môt ase *avale da*. Ayaé na ô kôme koone môt a meme tyi’ibi tyi’ibi na a ne ôbangam. Ve bôte befe mbe be ne kôme kate bia nge bi ne ôbangam nge momo. Jé bi ne ñhe bo asu na bi yem avale bôte ba yene bia? Yésus nye a nga sili fo’o bemvôé bé na: “Bôt ba jô na Mone môt a ne za?” (Mt. 16:13, 14) Bia fe bi ne bo de. Ô ne ke yene mvôé jôé ô too je ndi, a sili nye avale bôte bevo’o ba yene wo. Nge mvôé jôé é kôme kate wo na, éyoñe nye a fombô, a lôô na wo sal abe éyoñe mia môt mi nji bo nyul ékôbe jia, nge ke nkôñ ényiñe wua, wo yiane bo aya? Kôme’e kute meboñe si a ye’elane Yéhôva. Kate’e nye avale wo wô’ôtane nlem, jô’ô nye na wo kômbô vu nye, a na wo yi na e kôme yené ényiñe jôé na ô nji bo môt a ne ôbangam.—Mt. 7:7; Beco. 3:10, 11.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

it-2 af. 850 ab. 1

Metuna’a

Binyunyuu metuna’a. Éyoñe bone b’Israël be mbe be va’a Yéhôva biôme metuna’a, be mbe fe be va’a binyunyuu metuna’a, e dañe dañ éyoñe be nyiineya Si ya ntiñetan. (Nb 15:2, 5, 8-10) Jé é mbe binyunyuu metuna’a? A mbe won nge ke vin be mbe be sôé autel yôp asu Yéhôva. (Nb 28:7, 14; fombô’ô fe Nk 30:9; Nb 15:10.) Nlômane Paul ô nga jô Bekristene ya Philippes na: “Nge ma vebane mveane ya wôé [Nge ke na nge ma sôébane si ane binyunyuu metuna’a, *nwt*]

a ésaé ya mbunane wônane yôp, ma yene mvaé.” Paul a belan éve’ane binyunyuu metuna’a asu na a liti abim avé a kômbô saane bobenyañe bé ya nsisim. (Beph 2:17) Mon éyoñ ôsusua na a wu, a nga tili Timothée a jô’ô na: ‘Ma veban éyoñe ji ane binyunyuu metuna’a, a éyoñe ya kôlô e kpwaaneya asu dam.’—2Tim 4:6.

NGONE TANE 10-16

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 30-31

“Semé’é atĩñ wo tiñeti Yéhôva”

it-2 af. 1164

Ntiñetan atĩñ

Môt a nji be ntindane ya bo de, ve a mbe ntindane ya semé ngaka’a a bo Zambe. Zambe a nji be a bi môť a ngule na a tiñeti nye jôm. Ve éyoñe môť a mbe a kui anyu na a tiñeti Zambe jam, atĩñ e mbe e jô’ô na a yiane bo ve aval a te jô. Bible a jô na nlem môť a mbe a bo’o avale ngaka’ ete ô mbe “nka’an,” nalé a tinane na ényiñe jé ése é mbe é tii ve a ngaka’ éte. (Nb 30:2; fombô’ô fe Bero 1:31, 32.) Jôm ete nje Bible a jô na bia yiane kôme tabe ntyel a kôme taté fas ôsusua na bia tiñeti Zambe jam. Atĩñ e mbe e jô’ô na: “Éyoñe wo ye tiñeti Yéhôva Zambe wôé atĩñ . . . Yéhôva Zambe wôé a ye fo’o sili jam ete be wo; e nga ye fe bo abé be wo. Ve nge wo ye bo te tiñeti, da ye ke bo abé be wo.”—Dt 23:21, 22.

it-2 af. 1164

Ntiñetan atĩñ

Ba jô na môť a tiñeti Zambe atĩñ éyoñ a bo nye ngule ngaka’a na é bo jam éziñ asu dé, nge na é ve nye jôm, nge bo nye ngum aval ésaé, nge ke na é nyum émiene mam méziñ

asu Zambe, to’o atĩñ da kamane ki mam mete. Môť émiene nnye a mbe a tyi’i na a tiñeti Zambe atĩñ. Ntiñetan atĩñ ô nji bo mone jam. A mbe fe ve ane éyoñe môť a kane ngana. Da bo é kui na bifuse biziñe ya Bible bi belane bifia bite bibaé éyoñe jia. (Nb 30:2; Mt 5:33) Ve ntiñetan atĩñ wo selane mone jôm a nkanane ngana. Amu môť a tiñeti atĩñ a kate jam e ne nye nlem été, nge ke jam a kômbô bo. Ve nyô a kane ngana a yemete jam éziñ a tote’e môť a bili éjôé adañe nye, asu na bôte ba vô’ôlô nye be buni mam a jô, nge ke na é bo me teke vaa nge beté. Melu mvus be mbe be kane’e ngana éyoñ ba bo bilat.—Met 26:28; 31:44, 53.

w04 1/8 af. 27 ab. 3

Miñye’elane ya kalate Nlañane bôt

30:6-8—Nge minga a tiñeti Yéhôva atĩñ, ye nnôme wé a ne tyame de? Bi ne jô tyi’ibi na Yéhôva a bili ngum élat a môť ase ya be bia. Nge môť a tyi’i na a ve émiene ngumba be Yéhôva, a ne ajô da fombô ve émien, ve ke Zambe. (Begalate 6:5) Nge minga a tiñeti Yéhôva aval atĩñ ete, nnôme wé a nji bi ngule ya tyame de. Ve minga a nji bi na a tiñeti aval atĩñe da tyam memvinda me Yéhôva, nge ke di da wosan éjôé nnôme wé nda bôt été.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

it-2 af. 1203 ab. 4

Yiphtah

Melu mvus, bebiaé be mbe ngule ya telé mone woba étyi asu Yéhôva. Ôsusua na Samuel a bialé, nyia wé a nga bo Yéhôva ngaka’a na é ve nye mone wé asu bisaé ya tabernacle. Elkana, nnôme Anne, a nga kañese fe ntiñetan atĩñ ete. Ve nné ane

Samuel a nga tyi mebé, Anne a nga kee nye tabernacle. A nga kee fe betit asu metu-na'a. (1Sa 1:11, 22-28; 2:11) Samson fe a ne mone wua ya ba bebiaé be nga ve Yéhôva na a bo Naziréen.—Bm 13:2-5, 11-14; kalate Nb 30:3-5, 16 a liti jam ésa a mbe ve bo éyoñe ngo jé ja tiñeti Yéhôva atiñ teke taté kate nye.

NGONE TANE 17-23

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 32-33

“Mia ye titane bôte bese be too si éte”

w10 1/8 af. 23

Ye wo too ô yemek?

Jé Bible a loone na bito ya bikôndô'ô yôp?

Éyoñe bone b'Israël be mbe be nga zu nyii-ne Si ya ntiñetan, Yéhôva a nga jô be na be mane tyame bengulemelane Becananéen a bevôme bese ba kañe bivuse bezambe. A nga ve be abendé di: “Mia ye bôé minkpwelane meko'o map mise, a bôé fe bengulemelane bap bese be nga nye-me nduan, a tyame fe bito biap bise ya bikôndô'ô yôp.” (Nlañane bôt 33:52) Éko éziñ be mbe be kañe'e bezambe bete nseñe zañ, nge ke minkôle yôp, nge ke na be mbe be lôñe'e menda me zambe map bilé été, nge ke bitison. (1 Bejôô bôt 14:23; 2 Bejôô bôt 17:29; Ézéchiél 6:3) Été be mbe be futi'i b'autel, mekôn, bengulemelan, b'autel asu encens, a mam mefe asu évus ékaña'a.

w08 15/2 af. 27 ab. 5-6

Jé jam e nga kui bone b'Israël e ne ye'ele bia?

Mevé'ele bia tôbane me den me ne ane ma bone b'Israël be nga tôbane me melu mvus.

Émo é ne njalan a bengulemelan ane moné, b'acteur ya befilm, beta belé ébuma, bôte be politique, betebe ôsu ya miñyebe, a to'o bibu'a ya menda me bôte mangane biziñ. Ye ényiñe jôé é tii a jame da ya mam mete? Bi ne telé biabebiene mbia été mfa'a ya nsisim nge bia dañe kabetane bôte be nji nye'e Yéhôva.

Bijabô bi mbe beta ngabe wua ya ékaña'a Baal, a jam ete e nga won abui bone b'Israël minlem. Bebo bisaé be Yéhôva béziñe ya den ba ku fe ôlam ôte. Jam ete e ne boban aya? A mone jôme ba loone na télécomman-de. Nge mbo ésaé Yéhôva a bo na, a too si nda jé, éyoñ éte nje a fit vôm a nji yia-ne fit, a ne ndamane mone môte ya nleme wé. Ngo'o éngôngol ajô nge Kristene ja bele yene pornographie internet!

it-1 af. 392 ab. 4

Canaan

Éyoñ a nga ke jiane bôte ya Canaan, “Josué a nga bo te li'i jame da ya mam mese Yéhôva a nga tiñeti Moïse.” (Jos 11:15) Ve ayoñ Israël e nji tôñe mbamba éve'ela wé, be nji mane wôé Becananéen bese, a vaa mam mese me mbe me va'a nlame mvit. Ane bôte ya Canaan be nga kaa na ba kôé be nsisime wop. Bôte be nga wu mvuse ya valé be mbe angôndô ya abui, adañ abim e nga ye wu nge bone b'Israël be nga ye mane wôé be-cananéen bese avale Yéhôva a nga jô. (Nb 33:55, 56; Bm 2:1-3, 11-23; Bs 106:34-43) Zambe a nga kôme bemene bone b'Israël na nye a ne ntyi'i mejô ya zôsôô, a na, nge be ve'ele late ngbwa nge ke late meluk a bôte ya Canaan, nge be fulan ékaña'a a be a tôñe metume ya miñyebe miap, é mane tyame be bese, 'a yô be.'—Nk 23:32, 33; 34:12-17; Lv 18:26-30; Dt 7:2-5, 25, 26.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

it-1 af. 933 ab. 6

Minné

Éyoñe be maneya kabe mebôta mesi aval ete, éyoñ éte ba zu ñhe fombô abime si ba yiane ve nda bôt ése. Asu ya na be bo de, be mbe be yiane' fas jame baa: abime bôt é ne nda bôt ése. Nlañane bôt 33:54 a jô na: "Mia ye kabane si éte a asimba [nge ke na mia ye wua meko'o si] aval ane menda me bôte menan me né; mia ye ve ba be ne abui ngap abui, a ve fe ba be ne tyô-tyoé ngabe tyôtyoé: vôm ase asimba d'aye liti na, ngabe môte nyô, ngab éte j'aye bo énjé." (Nb 33:54) Be mbe be yiane'e toé bôte vôme meko'o ma liti na ba yiane tabe, ve be mbe ve bo bone mintyendan éyoñe nda bôt é dañeya anen, nge ke tyôtyoé. Ajô te, éyoñ be nga yene na si ya nda bôte Juda é ne anen abui, be nga se'e je a ve nda bôte Siméon mengabe méziñe ya été.—Jos 19:9.

NGONE TANE 24-30

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | NLAÑANE BÔT 34-36

"Kele'e sobô be Yéhôva"

w17.11 af. 9 ab. 4

Ye wo sobô fo'o be Yéhôva nga?

⁴ Aval avé b'Israélite be mbe be tyi'i ajô ya môt a nji vañe wôé nyi mbok? Akusa bo na, jam ete e mbe e kui atemetem, môt a nga wôé nyi mbok a mbe a be'e ayeme ya ajô ete. (Met. 9:5) Ve a mbe a bili fane ya tube nname wua ya minname ya sobô misamane Yéhôva a nga télé. A mbe ve ke sobô wôé. Ñwôé bôt ate a mbe a yiane tabe nlam ôte akekui beta prêtre a wu.—Nb. 35:15, 28.

w17.11 af. 9 ab. 6

Ye wo sobô fo'o be Yéhôva nga?

⁶ Môt a nji vañe wôé nyu mbok, a mbe a yiane taté "kañete ajô dé melo bemvendé," a tele anyiine mbé, aka'a ya nlam a te ke sobô. Bôte ya nlam ôte be mbe be yiane nyoñe nye mvo'é. (Jos. 20:4) Mvus abim éyoñ éziñ, be mbe be yiane lôme nye nlam a nga wôé môt asu ya na, bemvendé ya wôé be tyik ajô dé. **(Lañe'e Nlañane Bôt 35: 24, 25.)** A mbe ngule ya bulane nname ya sobô fo'o ve nge bemvendé ba tyi'i na, a nji vañe wôé môt ate.

w17.11 af. 11 ab. 13

Ye wo sobô fo'o be Yéhôva nga?

¹³ Nté môt a nga wôé nyi mbok teke vañ, a ngenane teke nyiine nname ya sobô, nkune metyi a mbe ngule ya wôé nye. Yéhôva a nga jô bone b'Israël na minname mite "mia ye bo [be] asoé ya sobô." (Jos. 20:2, 3) Yéhôva a nji be a kômbô'ô na, éyoñe môt ate a keya nyiine nname ya sobô, bemvendé ya wôé be beta tyi'i ajô dé. Nde fe, a nji be a kômbô'ô na, nkune metyi a ke wôé môt ate éyoñ a nto nlam ôte. Môt a tup a nji be a yiane ko jôm éziñe woñe wôé. Yéhôva a mbe a ba'ale nye. A nji be *mimbôk*. A mbe a bili fane ya saé, fane ya volô bôte bevok, a fane ya kañe Yéhôva mvo'é été. A mbe ngule ya bu'uban ényiñ!

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

w91 15/2 af. 13 ab. 13

Ntañ wo yian asu bôte bese

¹³ Akusa bo nalé, ntañ wo ye ke buti abé Adam ba Ève. Atiñe Moïse e mbe e jô'ô na: "Mia ye bo te nyoñe ntañe ya ñwôé bôt, nyô a nee mekua ya awu." (Nlañane bôt 35:31)

Adam a nji du'uban, a nga vañe sem. (1 Timothée 2:14) Nnye fe a wôê bia den, amu nnye a nga kôê bia nsem, nseme ki wo biaé jôme jia ve awu. A yiane fo'o awu, amu akusa bo a nji be a be'e bijô ya abé, émien a nga vañe tyi'i na a zu bo Yéhôva melo. Nge Yéhôva a nga ye bo na ntañ ô buti nsem Adam, wônaa a boya fo'o ékotekote ntyi'i mejô. Bi'i ki bia yeme na Yéhôva a ne nya zôsôô. Amu jé a nga ve ñhe ntañ a too ke na Adam a nga vañe sem? Asu na mekua ya abé me kôlô be bon b'Adam. (Beromain 5:16) Belaya a betyi'i mejô be ne kôme wô'ô jam ete. A mbe ve ane Yéhôva a nga fit abé tin, asu na biyo'é ya été bi bo teke mane yandane bone be bôt. Éyoñe Yésus a nga ya'ane ntañ, a ne ve ane a nga tye' awu asu bon b'Adam bese, a nga wu a butane mam abé mangan.—Behébreu 2:9; 2 Becorinthen 5:21; 1 Pierre 2:24.

NGONE TANE 31—NGONE SAMANE 6

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | DEUTÉRONOME 1-2

“Ntyi'ane mejô ô ne jôme Zambe”

w96 15/3 af. 23 ab. 1

Yéhôva a nye'e zôsôô a nya ntyi'ane mejôô

Éyoñe mô't a bo mbia ékob akônda, bemvendé be bili na ba kobô ajô te. (1 Becorinthen 5:12, 13) Be nji yiane vuane na Yéhôva a yi na be bo mvam éyoñe ba tyi'i bebo bisaé bé mejô. Ve be vo'o mvamane mô't a bene meme nseme wé. Ve to'o nalé, bemvendé be nji yiane siñe mô'te ba télé feñ, nge ke ba'ale nye ôlune nlem. Be too ndi na ntyi'ane ba nyoñ ô ne volô nye na a beta kômbô late ngbwa a Yéhôva. (Fombô'ô fe Ézéchiél 18:23.) Bemvendé ba vuane ki na

be ne éjôé Yésus si, a na ba yiane bo ésaé jap zôsôô été; jôm ete nje Bible a jô fe na ba yiane bo ane “vôme ya sobô mfa'a ya évuñulu.” (Ésaïe 32:1, 2) Ajô te, ba yiane sa'ale mvôl éyoñ ba tyi'i mejô, ba yiane fe jeñe mezene ya liti fulu mvam.—Deutéronome 1:16, 17.

w02 1/8 af. 9 ab. 4

Kôme'e tabe éjôé Yéhôva si

4 E nji be e sili'i ve na bôte ba tyi'i mejô be yem atiñ. Mbôle be'e fe be mbe be be'e metyi ya abé, be mbe be yiane'e kôme sa'ale mbia mefulu ane fulu ôkôlôt, fulu ôbangam, a ôzañ akum éyoñe ba tyi'i mejô. Moïse a nga jô be na: “Mia ye bo te semé mingum mi bôt éyoñ mia tyi'i mejô, mia ye wô'ô ba be ne tyôtyoé a ba be ne anen avale da; mia ye bo te ko asu mô'te woñ, *amu ntyi'ane mejô ô ne jôme Zambe.*” Yaa, betyi'i mejô be mbe be kobô'ô mejô señe Yéhôva. Ngo'o beta mvom! Ve a too fe beta mbe'e.—Deutéronome 1:16, 17.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

w13 15/9 af. 9 ab. 9

Bi ne tabe ndi a minjôane mi Yéhôva

9 Mimbu 40 bone b'Israël be nga tabe “beta angôndô fé,” Yéhôva a nji mane kate be aval é wulu be, aval é ba'ale be, a aval é nyoñe ngab a be. Ve a nga jaé liti be na be ne tabe ndi a minjôane mié. Asu na a liti be na a ne a be, a na be nji yiane ko woñ, Yéhôva a mbe a bela'ane nsume nkut amôs, a nsu-me nduan alu na a wulu be. (Dt. 1:19; Nk. 40:36-38) A mbe a va'a fe be jôm ése é mbe é sili'i be. Bible a jô na “mengômesane map me nji ja ntuk, a mebo map me nji bim.” Yaa, bone b'Israël ‘be nji jembane jôm.’—Néh. 9:19-21.

NGONE SAMANE 7-13

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | DEUTÉRONOME 3-4

“Metiñe me Yéhôva me ne njalan a fek a zôsôô”

it-1 af. 1199 ab. 2

Atyeñe mewôk

Nge môť a yé’é Mejô me Zambe mban a tône me ényĩñe jé, a ne bi atyeñe meyen adañe beye’ele bé, a atyeñe mewôk adañe benya bôtô. (Bs 119:99, 100, 130; fombô’ô fe Lc 2:46, 47.) Amu jé? Amu asu na bi bi nya fe’e a atyeñe mewôk, bia yiane yem minjôane mi Yéhôva a mintyi’ane mejô mié mi ne mfuban. Ajô te Zambe a nga jô bone b’Israël na nge be ba’ale minjôane mié, meyoñ ma bômane be mé yene na be ne fek a atyeñ. (Dt 4:5-8; Bs 111:7, 8, 10; fombô’ô fe 1Bb 2:3.) Môť a ne atyeñe mewôk a yeme na be vo’o sôane mejô me Yéhôva, a kômbô tône me ényĩñe jé, a a ye’elane Zambe na a volô nye. (Bs 119:169) A kôme jô’é na Mejô me Zambe me nambe nye édo’o été (Mt 13: 19-23), a ne ve ane a tili me nleme wé été (Min 3:3-6; 7:1-4), a “vini zen ése é ne medu’an” (Bs 119:104). Yésus a nga liti aval atyeñe mewô’ ete si va; a nji jeñ a zen éziñe na a tub awu, amu a mbe a yeme’e na e ne ntilane na a yiane wu nalé.—Mt 26:51-54.

w99 1/11 af. 20 ab. 6-7

Éyoñe mvame Yéhôva ja yené

Éyoñ émien a kômeya yen a mis a wô’ a melo mé, njôô bôta minga a nga semé a jô Salomon na: “Ébotan a bebo bisaé bôé, ba ba tebe asu dôé melu mese, a ba wô’ô ñyemane mame wôé!” (1 Bejôô bôt 10:4-8) A nji jô na ébotan a be amu ba bu’uban abui akume fefele Salomon, teké’é. Ve a nga jô na bebo bisaé bete be bili ma’a ya vô’ôlô fe’e njôô bôte wop éyoñ ése. Nga njôô bôta

minga ya Séba a ne mbamba éve’ela asu bebo bisaé be Yéhôva ya den? Mbe bete ba jeñe fe’e Nté biôm a nji Mone wé Yésus Krist.

Ve minga ate a nji su’u valé, a nga jô fe Salomon na: “Ébotan a Yéhôva Zambe wôé!” (1 Bejôô bôt 10:9) Mejô mete ma liti na a nga kôme wô’ô na Yéhôva émiene nnye a ve Salomon fek a akum. Jam ete da lu’an a ngaka’a Zambe a nga bo bone b’Israël. A nga jô be na: ‘Ba’alané memvinda mam.’ “Amu ñyemane wônane le, a fe’e jenane le, mise ya meyoñe ma ye wô’ô memvinda mete mese a jô na: beta ayoñe nyô a ne fo’o ayoñ e ne ñyeman a fek.”—Deutéronome 4:5-7.

w07 1/8 af. 29 ab. 13

Ye ô ne fo’o nkukume mise me Zambe?

¹³ Yéhôva a ne kom ve botane bebo bisaé bé a mbamba be biôm. (Jacques 1:17) Si a nga ve bone b’Israël é mbe “vôm menyañ a wôé bia len.” E ne été na be mbe fe be jô’ô nalé asu si ya Égypte, ve jam éziñ é mbe é bo’o na mesi mete mebaé me selan. Moïse a nga kobô ajô Si ya ntiñetan a jô’ô na: “É ne si Yéhôva Zambe wôé a ba’ale.” Nalé a tinane na bone b’Israël be mbe na ba bu’ubane mbamba be biôm amu Yéhôva a mbe a be. Éyoñ ése be mbe be bo’o Yéhôva mewôk, a mbe a bota’ane be a bo na be bu’uban ényĩñ adañe meyoñe mese me mbe me bôma’ane be. Bi ne ñhe yemete na ‘ébotane Yéhôva nje fo’o ja ve akum’!—Nlañane bôt 16:13; Deutéronome 4:5-8; 11:8-15.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

w04 15/9 af. 25 ab. 3

Miñye’elane ya kalate Deutéronome

4:15-20, 23, 24—Yéhôva a nga jô bone b’Israël na be bo te kôme bengulemela be ne nkpwelan, ye nalé a tinane na bi vo’o

kpwelé biôm biziñ asu nyanga nga? Momo. Atiñ ete e mbe e fombô'ô ve biôm bôte ba kôm asu ékaña'a. Jôm ete nje Yéhôva a nga jô fe na be bo teke kañe bie a bo bie bisaé. Yéhôva a kamane ki na bi kpwelé biôm nge kañe bie mefep a mebam, nge a nji bo asu ékaña'a.—1 Bejôô bôt 7:18, 25.

NGONE SAMANE 14-20

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | DEUTÉRONOME 5-6

“Volô'ô benyo bone na be nye'e Yéhôva”

w05 15/6 af. 20 ab. 11

A bebiaé, jalané miñyiane ya menda me bôte menan

¹¹ Bia nye'e bi bela'ane kalate Deutéronome 6:5-7 éyoñe bia kobô ajô te. Tame lañe bifuse bite Kalate Zambe wôé. Ye wo te fo'o yen? Yéhôva a jô na bebiaé bebien ba yiane taté yemete élate jap a nye, ba yiane kôme nye'e Yéhôva a mejô mé. Ajô te mbiaé ase a yiane kôme nyoñ éyoñe ya yé'é Kalate Zambe, a yiane lañe nye a bindi nye mban, asu na a kôme wô'ô miñye'elane mi Yéhôva, mezene mé, metiñe mé, a nye'e me. Jam ete dé soo mia abui mevak, amu éyoñe mia bo nalé, benya mejôô ya Bible ba tabe mia nlem, a ba tindi mia na mi tu'a semé Yéhôva a nye'e nye. Bebiaé ba bo nalé be vo'o jembane jôme ya kate bone bap.—Luc 6:45.

w07 15/5 af. 15-16

Avale me ne ve bone bam mbamba ñye'elan

Mam mia jô a mam mia bo mme ma liti bone benane jôme mia telé ôsu ényiñ. (Beromain 2:21, 22) Bone benan ba fombô ñhe mia aso nkeñelé. Be ne yem jam da dañe mfi asu denan, jam ete fe nde dé bo mfi asu dap. Nge mia nye'e Yéhôva, bone benane

bé yene de. Amu bé yene mi lañe Kalate Zambe mban a yé'é nye. Ane ñhe bé yeme na mame ya Éjôé Zambe mme mia telé ôsu. (Matthieu 6:33) Nge mia tabe bisulan a kui nkañete éyoñ ése, bone benan bé yeme na nya ékaña'a a ne nya mfii mise menan.—Matthieu 28:19, 20; Behébreu 10:24, 25.

w05 15/6 af. 21 ab. 14

A bebiaé, jalané miñyiane ya menda me bôte menan

¹⁴ Avale kalate Deutéronome 6:7 a liti, bebiaé be bili abui mezene ya laane mame ya nsisim a bone bap. Mi ne bo de éyoñe mia be be mia wulu, éyoñe mia bo bisaé ya nda, éyoñe mia vôman, akeke. Bia jô ki na mia yiane kobô be ajô Zambe nnutan ôse, ve éyoñe mia be be mia laan, mi ne bo mi tyityi'i minlañe mienan a asimesane da ve ngule nyul, asimesane ya nsisim. *Vee ôyo!* a bili angôndô ya abui minlô mejô mfa' ôte. Minlô mejô mite mi ne volô mia na mi yem aval avé mi ne laan ajô betit a bone benan, nge ajô mbamba bevôme Zambe a nga té, nge ke ajô metume ya minlam miziñ. Avale minlañ ete e ne fe ve bone benane nkômbane ya lañe bekalate Tin ékôan ja kuli.—Matthieu 24:45-47.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

w19.02 af. 22 ab. 11

Nye'an a zôsôô Israël ya melu mvus

¹¹ **Miñye'elan bia nyoñ:** Yéhôva a fombô ki môte ve atan. A yene fe mam mese me ne bia nlem été. (1 Sa. 16:7) *Bi* vo'o solé nye jôm éziñ, a yem asimesane dangan ese ne meññ. Ve nalé a nji tinane na, a bi'i bia asu na a yene ve mbia be mam be ne bia minlem été. Jame Yéhôva a yi é ne na, bi jôé

asimesane dangan asu na bi sa'ale bikop.
—2 Mka. 16:9; Mt. 5:27-30.

NGONE SAMANE 21-27

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | DEUTÉRONOME 7-8

“Te lu’ane me”

w12 1/7 af. 29 ab. 2

Amu jé Yéhôva a nga kamane na bebo bisaé bé be lu’u bôte ba kañe bezambe befe?

Jam ôsu, Yéhôva a mbe a yeme’e na Satan a kômbô wone bebo bisaé bé. Jôm ete nje a nga jô be na, nge be lu’an a meyoñe mefe, meyoñe mete me ne vaa bone baba nya zene. Ngo’o ke avale jam ete na bone b’Israël ba taté na ba kañe bezambe befe! Ji ôsu, be nga ye jañele mvame Yéhôva, ji baa, a nji ye beta ba’ale be, ane meyoñe mefe me nga ye mane zu jiane be. Nge avale jam ete ki e nga ye kui, Messie a nga ye ñhe so vé? Nga mi wô’ôya amu jé Satan a mbe a yi na bone b’Israël be late meluk a meyoñe mefe?

w15 15/3 af. 30-31

E lu’u “ve be Tate étam”—aa?

Ve to’o nalé, Yéhôva a jô bebo bisaé bé na be lu’u “ve be Tate étam.” Amu jé? Amu nnye a yeme jam e ne mvo’é asu dap. Ane ô vaa na atiñ ete da volô bia na bi sa’ale mbia be mam be ne kui bia mvus avale ntyi’an ete, da volô fe na bi bu’ubane meva’ ényiñ. Abui Bejuif ya melu me Néhémie be mbe be late’ avale melu’ ete. Ane Néhémie a nga kobô be ajô Salomon, nnye ate, akusa bo “Zambe. . . a nga nye’e nye” avale Bible a jô, “binga bikul be nga dutu nye a bo abé.” (Néh. 13:23-26) Nde ñhe, nge Zambe a jô na bi bo teke late meluk a bôte be nji kañe nye, a ne ve amu a nye’e bia.

(Bs. 19:7-10; És. 48:17, 18) Benya Bekristen ba kôme yem abim avé Yéhôva a wô’ô be mintaé, jôm ete nje be too nye ndi. Éyoñe ba bo nye mewôk, ba liti na nnye étam a yiane jôé ényiñe jap.—Min. 1:5.

w15 15/8 af. 26 ab. 12

Kôme’e tobe mewoso môé melu ya asu’u-lane ma

¹² Bekristene be ne minkoé ba yiane kôme tobe mewoso map. Kalate Zambe a jô ne sañesañe na: “Mi bo’o te fulane bôte be nji buni éboñeté jia si, mi too te avale da: amu na, za nlata’ane zôsôô a ékotekot bi bili? Nge na, za mfula’ane éfufup é bili ba dibi?” (2 Bec. 6:14) Bible a jô na bia yiane lu’u “ve be Tate étam.” Nalé a tinane na wo yiane lu’u ve mô’t a dubaneya, a nyi ja kôme tôñe memvinda me Yéhôva ényiñe jé. (1 Bec. 7:39) Amu jé? Amu éyoñe bia lu’u mbo ésaé Yéhôva, bia lu’u mô’t a veyá émiene ngumba be Zambe, avale mô’t ete ke nde e ne volô bia na bi ba’ale élate janggan a Yéhôva.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

w04 1/2 af. 13 ab. 4

Yéhôva a ve bia mam ma sili bia môs ane môs

⁴ Éyoñe bia sili Yéhôva jôme ya di môs ôse, bia yiane fe yeme na bia yiane di bidi ya nsi-sim môs ôse. Akusa bo Yésus a mbe a wô’ô zaé éyoñ a mbe a boya melu 40 teke di, a nji ku ôlame Satan. Éyoñe Satan a nga jô nye na a bo na meko’o me veñesane fembé, a nga yalane na: “E ne ntilane na, ‘Mô’t a ye nyiñ a fembé étam, ve a mejô mese ma so anyu Zambe.’” (Matthieu 4:4) Yésus a nga ba’alane mejô me Moïse, nnye ate a nga jô bone b’Israël na: ‘Yéhôva a nga samele wo a kañese na ô wô’ô zaé, a ve wo manne ya di, nnye ô nji yem, nalé fe beéso bôé be nji

yem; nde ete a ye ve wo ñyemane na: môt a nji nyiñ a fembé étam, ve môt a nyiñ a mejô mese ma so anyu Yéhôva.’ (Deutéronome 8:3) Yéhôva a nji ve be manne ve asu na a toñe be, a nga bo fe de asu na a ye’ele be mam méziñe ya nsisim. Môt ase a mbe a yiane’e nyoñe ve “ngabe ya môse wua.” Nge môt a nga nye nyoñ adañ abim ete, abim é mbe é bu’u é mbe é nyu’u bitum. (Nkôlan 16:4, 20) Ve jam ete e nji be e kui’ môse samane, amu môs ôte, Yéhôva a nga ta’a na ba yiane bo be nyoñe’e me-ngabe mebaé, étome Sabbat. (Nkôlan 16: 5, 23, 24) Manne a mbe a ye’ele’e bone b’Israël beta besikôlô bebaé. Nyi ôsu, na ba yiane bo Yéhôva mewôk, nyi baa, na môt a nyiñ a “mejô mese ma so anyu Zambe,” sa ke ve a fembé étam.

NGONE SAMANE 28–NGONE ZANGBWALE 4

BIDIMA BI MAME YA KALATE ZAMBE | DEUTÉRONOME 9-10

“Za jômô Yéhôva a jeñe be wo?”

w09 1/10 af. 10 ab. 3-4
Yéhôva a yi na bi bo jé?

Jé é ne volô bia na bi bo Yéhôva mewô’ô tyi’ibi? Moïse a yalane na: “Ko Yéhôva Zambe wôé woñ.” (Éfus 12) Woñ ôte ô nji tinane na bia mate fonos, ve na bia semé Yéhôva a memvinda mé nya nsemane. Môt a semé Yéhôva nalé a nji kômbô bo jame da ve nye nlem abé, ve a bo nye mewôk a nlem ôse.

Ve fulu fé ja yiane tindi bia na bi bo Yéhôva mewôk? Moïse a nga jô na ‘bi nye’e Yéhôva a na bi bo nye ésaé a nleme wongan ôse, a nsisime wongan ôse.’ (Éfus 12) E nye’e Zambe ki a nji bo ve fulu ja su’u nlem. Kalate éziñ a timine na: “Atinane ya bafia biziñe ya

nkobô Hébreu bi tii a mam mebaé: avale môt a wô’ôtane nlem a mimboane mié.” A ke ôsu a jô’ô na môt a nye’e Zambe a ne ntindane ya *bo* mam méziñ asu dé. Jôm ete nje bia jô na môt a nye’e Yéhôva a jeñe na a bi ntabane wo ve nye nleme mvaé.—Min kana 27:11.

w09 1/10 af. 10 ab. 6
Yéhôva a yi na bi bo jé?

Éyoñe bia tobe na bia bo Zambe mewôk, a ne asu mfi wongane biabebien. Moïse a nga jô na: “Ba’ale’e metiñe ma tiñeti wo môse wu, mfa’a ya bo wo mvaé.” (Éfus 13) Mam mese Yéhôva a sili bia me ne asu mvaé janggan. Bi nji semé ajô te amu Bible a jô na “Zambe a ne nye’an.” (1 Jean 4:8) Nge a nga ve bia metiñ, a ne amu a yi na bi bu’ubane meva’a ényiñ. (Ésaïe 48:17) Nge bi bo Yéhôva mewôk, bii sa’ale minju’u miziñe den, wônaa melu ma zu ki, bii bu’ubane bi-botane ya nnôm éto Éjôé jé si.

c/ af. 16 ab. 2
Ye e ne été na ô ne subu Yéhôva bebé?

² Yéhôva a nga jô na Abraham a ne ‘mvôé jé.’ (Ésaïe 41:8) Abraham a mbe fo’o nya mvôé Zambe. Jé é nga late be abim ete? Bible a jô na a ne amu Abraham “a nga buni Zambe.” (Jacques 2:23) Dene fe, Yéhôva a kômbô lat amvôé a ba bese ba nye’e nye. (Deutéronome 10:15) Bible a jô na: “Mi suba’ane bebé be Zambe, ndemben a ye subu mia bebé.” (Jacques 4:8) A nji bo ve mbañete, a ne fe ngaka’a.

Enjeñané bidima bi mame ya Kalate Zambe

ît-1 af. 115
B’Anakim

Bôte bete be mbe étua ayap. Be mbe be too minkôle yôp a mimfôme mi asôé ya Canaan,

e dañe dañe mfa'a ya Sud. E nga kui fe na b'Anakim belal be nyiñ Hébron, be mbe môé na Ahiman, Sheschaï, a Talmaï. (Nb 13:22) Nne beloé si awôm a bebaé be nga yene b'Anakim wôé éyoñ ôsu. Ane awôme ya be be e nga zu kobô ajô dap a bo na bone b'Israël be ko woñ. Be nga bele fe jô na b'Anakim be ne bone Benéphilim, a na bone b'Israël be ne mise mab ane "bita-ndak." (Nb 13:28-33; Dt 1:28) Éyoñe fe be mbe be kobô'ô ajô b'Émim a Beréphaïm, be mbe be ve'e be a b'Anakim, amu be'e fe be mbe meyabe me bôt. Be mbe be ku ku b'Anakim ngume nkana be jô'ô na: "Za a ne tebe asu bone be Anak?"—Dt 2:10, 11, 20, 21; 9:1-3.

